

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

PRAKTISK VECKOTIDNING
FÖR
KVINNAN OCH HEMMET

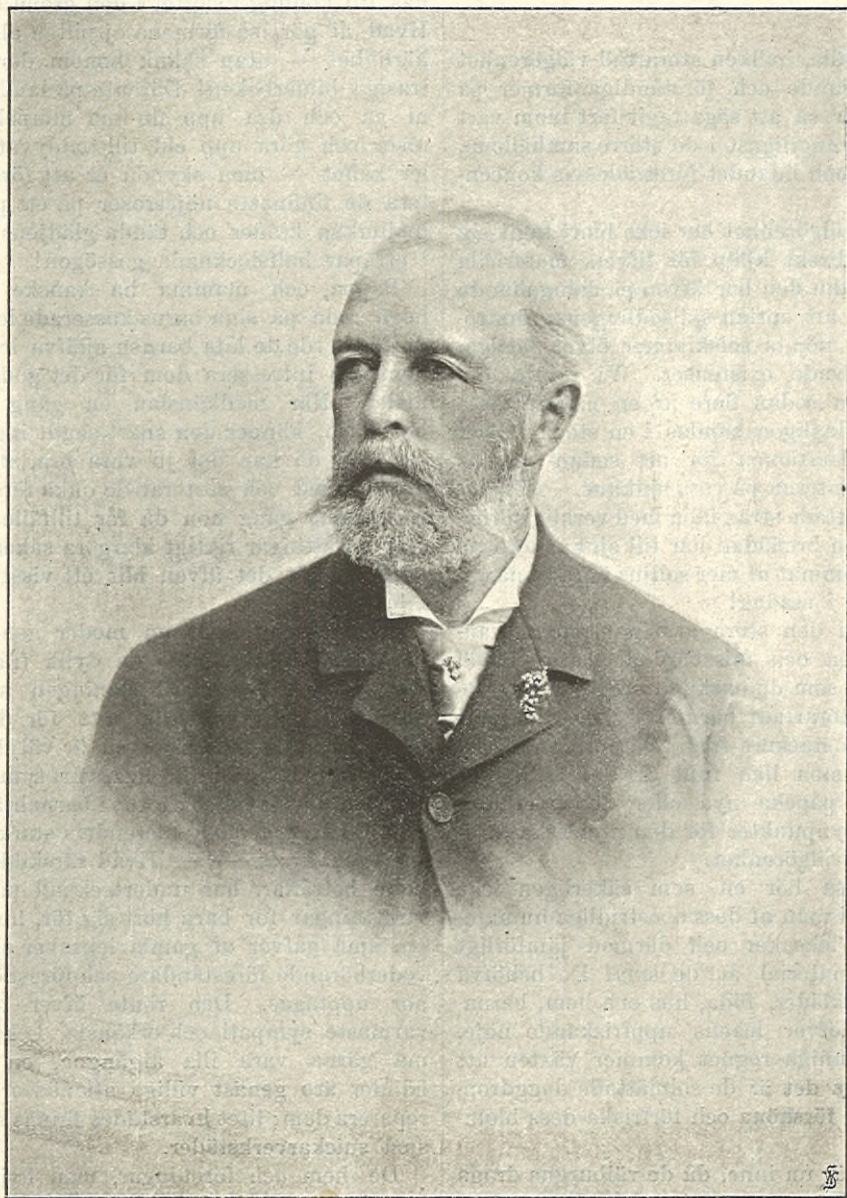
Stockholm, Iduns Tryckeri Aktiebolag.

N:r 21 (440)

Fredagen den 22 maj 1896.

9:de årg.

Prenumerationspris pr år: Idun ensam kr. 5:— Iduns Modet., fjortondagsuppl. » 5:— Iduns Modet., månadsuppl. » 3:— Barngarderoben » 3:—		Byrå: Klara södra kyrkog. 16, 1 tr. Allm telef 6147. Prenumeration sker å alla post- anstalter i riket.	Redaktör och utgivare: FRITHIOF HELLBERG. Träffas säkrast kl. 2-3. Redaktionssekr.: J. Nordling	Utgifningstid: hvarje helgfri fredag. Lösnummerpris 15 öre (lösn:r endast för kompletteringar.)	Annonspris: 35 öre pr nonpareillerad. För »Platssökande» o. »Lediga platser» 25 öre för hvarje påbörjad tiotal stafv. Utländska annons. 70 öre pr nonp- rad
--	--	--	--	--	--

VÄLKOMMEN HEM,

VÅR HVITE DROTT!

Den 21 maj 1896.

Re'n stod vår bleka unga vår,
I all sin fågrings jungfrudom,
Med frostigt genomskinlig blom
Omkransande sitt lösta hår;
Af livvets aning re'n en fläkt
Vår vinterdvala hade väckt,
Och hjärtat vidgade sig till
Den första lärkans drill.

Då plötsligt skorrade en sträng
Midt i vår glädjes fågnespel,
Föll, isigt skymmande och stel,
En skugga öfver blomsteräng.
Ett sorgebud oss hade nått:
Sjuk är vår kung, vår hvite drott
På vandringsväg vid fjärran strand
Nåtts af en oväns hand.

De knappa bud, oss gnistan skref,
Förstämde bidade vi så;
Förskrämd lyssnade vi på
Den hviskning, som allt högre blef,
Som snart från tusen tungors band
Steg till en storm kring allt vårt land:
Du, Herre öfver död och lif,
Gif, af din misskund... gif!

Spill icke bort din kraft i tomma strider,
Spar dig till den, där helt det gäller lifvet,

Låt anden mogna till de stora tider,
Som skola fordra allt, hvad dig blef gifvet.

Ellen Lundberg.

Och i den långa febernatt
— En klärnad bild i yrseldröm —
I omsorg, oafåtligt öm,
Skyddsängeln invid bädden satt;
Framburo makans hand och röst
Sin svalkedryck, sin läkekröst,
Med hoppet trosförvissadt sträckt
Mot hälsans morgonväkt.

Kom så en sunnavind en dag
Med nya toners klang uti,
Dref molnets mörka hot förbi,
Spred åter ljus och välbehag.
Den tunga ängslans tid var all,
Vår lömske ovän bragt på fall,
Vår tillit skördade sin lön,
Och bönhörd var vår bön.

* * *

Och *nu*, som våren kämpat just
Sin bistra brytningskamp till slut,
I sommarns födelseminut
Du vänder åter till vår kust;
Med flaggors segerstolta rad
Den står i dag, din hufvudstad,
Och smyckad i sin bästa skrud,
Din väna Mälarbrud.

Hur starka, undersamma band,
Som åren våra hjärtan smidt,
Som binda våra, binda ditt
Vid detta fattigt rika land,
Det kände vi i sanning bäst,
När fruktan blef vår hvardagsgäst,
När våldet stod med lyftad glaf
Att slita dem utaf.

Och därför jubla vi i dag:
Välkommen hem, vår hvite drott!
Se, man ur huse ha vi gått
Att hälsa dig i enadt lag,
Att räcka dig en välkomstkrans
Af vifvors gyllne solskensglans,
Af blyga sippors himmelsblå —
De svenska färger två.

Johan Nordling.

Någon vidlyftig motivering kräfvades icke, hvarför vi för en gång frångått Iduns plägsed att ägna numrets första sida åt en kvinnobild och i stället prydt densamma med h. m. t. konungens nobla drag. De varma, allmänt delade känslor, som i dessa dagar vid landsfaderns hemkomst fyllt svenska hjärtan och helt visst ej minst de kvinnliga, och åt hvilka vi här ofvan sökt gifva ett svagt uttryck, skola tala tillfylles. Blott ett par ord om porträttet. Det är det senaste civilporträtt af konungen, som finnes, af en utmärkt likhet, och förskrifver sig från hoffotografen Aron Jonasons atelier i Göteborg, där det togs under h. m. t. västkustvistelse förliden sommar.

*

Barnaglädje.

Också en välgörenhetsfråga.

Det var en gång en liten gosse, som råkade slå sönder sin grannaste porslinsgubbe, och han var till en börjau alldeles otröstlig öfver olyckan.

»Vi ska försöka laga den,» föreslog hans mamma.

»Det blir inte detsamma!» menade gossen. Att få någon vidare glädje af porslinsgubben i det skicket — nej, den gubben gick inte!

»Vi laga den i alla fall,» afgjorde mamma, »så ger du den åt den fattige Fritz, som ligger sjuk.»

Sagdt och gjordt.

Den fattige gossens glädje öfver den oväntade gåfvan var så stor, att den liksom smittade af sig på den rika gossens sinne. Med strålände ögon berättade Karl för sin mamma om och om igen, hvilken fröjd porslinsgubben väckt.

Det blef alltså verkligen »inte detsamma» med porslinsgubben. Det blef något mycket för mer: i stället för bara *en* hade nu *två* glädje af den.

* * *

Vi veta alla, hvilken storartad välgörenhet under växlande och förståndiga former på senare tider så att säga tagit fart inom vårt land och synnerligast i de större samhällena, där nöden och lidandet företrädesvis koncentreras sig.

Denna välgörenhet har icke blott tagit sig uttryck i direkt hjälp för lifvets materiella nödort, utan den har äfven på mångahanda sätt afsett att sprida själsodlingens, förströelsens och nöjets solskimmer öfver fattiga, hårdt pröfvade existenser. Vi erinra oss t. ex., huru sedan flere år en mängd lästa tidningar dagligen samlas i en stor brevlåda på Centralstationen för att sedan spridas bland patienterna på våra sjukhus. Allmänheten omfattade strax idén med verklig värme — från den brevlådan har till sjuka, sorgsna sinnen strömmat ut mer solljus än från någon annan här i staden!

Så ha vi den stora armén af sjuka, vanföra, fattiga och missvårdade barn! Såväl kommunen som de enskilda utöfva såsom bekant ett storartadt barnhärtighetsverk gent emot dessa stackars små. Därom finnes icke »tu tal», men lika fullt är det aldrig ur vägen att påpeka nya eller delvis mindre beaktade synpunkter för den praktiska utöfningen af välgörenhet.

Till dessa hör en, som säkerligen icke behjärtats i mån af dess obestridliga humanitetsvärde: leksaker och därmed jämförligt förströelsematerial åt de små! De behöfva icke blott kläder, föda, hus och hem, barnsinnet behöfver lekens uppfriskande nöje. — Det ymniga regnet kommer växten att frodas, men det är de solmättade dagdropparne, som försköna och förfriska dess blomkalk.

Den tid är nu inne, då de välburgna draga ut på landet. De trasiga leksakerna från

vintern kastas på skräpvinden eller i sop-tunnan — trots deras kanske största »mission i lifvet» nu borde fyllas!

Har ni hört talas om »magasineradt», »bundet» solljus, sådant som lär finnas i stenkol? De gamla leksakshögarna innesluta massor af »magasineradt» solljus, som bör utsläppas i den fattiga, lidande barnavärlden inom hela vårt land.

Kasta icke bort »skräpet», utan skänk det åt de fattiga små, dessa må tillhöra utblottade familjer eller inrättningar och hem!

Den där dockan, som vrakats »därför att torletten är solkig och ena benet afbrutet», vore ändå i en liten fattig och sjuk flickas ögon så präktig som en lilleputt-furstinna, och benet lagas så fint af ifriga, tacksamma fingrar. Dockan kommer att göra storartad lycka — lycka åt en anspråkslös barnasjäl.

Har ni därjämte några granna tyglappar, trasiga spetsar o. d., så för all del låt dem följa med — så vida ni inte särskildt ömmar för malens förkofring!

Hvad ser jag — här har ni ju en hel värld af trolska äfventyr, riddare till häst och slott i gröna skogar att skänka bort, om ni vill! Tänk, hvad det vore för en liten förbleknad krympling att få ıla ut på äfventyren, sitta upp till häst och låta sig krönas till konung i slottet i den gröna skogen! Hvad ni gör, så förmena ej pilten all denna härlighet — utan skänk honom den gamla trasiga bilderboken! Där ute på landet skall ni gå och dra upp fin-fina maréchal-nielrosor och göra upp eld till toddyvattnet eller kaffet — men skynda er att först plantera de finfinaste nöjesrosor på ett par små insjunkna kinder och tända glädjens lusteld i ett par halfslocknade gossögon!

Pappa och mamma ha kanske icke så noga reda på sina barns kasserade leksaker, därför borde de låta barnen själfva leta fram dem och intressera dem för det goda ändamålet. När medkänslan en gång väckts hos barn, känner den snart sagdt inga gränser, och då kan det ju vara bra, att mamma är med och sorterar de olika föremålen, på samma gång hon då får tillfälle att för sina småttingar riktigt klargöra sakens innebörd, så att det äfven blir ett visst »allvar i leken».

Hur mycket godt en moder genom sitt personliga ingripande i en dylik fråga kan tillföra sina barn vid daningen af deras karaktär, är öfverflödigt att för de äldre utveckla. Människokärleken är väl det starkaste fundamentet för hela vårt samhällslif. Må den därför tidigt väckas i barnahjärtat — sedan växer den sig merendels stark genom sin egen kraft. — Hvad särskildt Stockholm beträffar, har undertecknad på några inrättningar för barn hört sig för, huru idén om små gåfvor af gamla leksaker skulle af vederbörande föreståndare och föreståndarinnor upptagas. Den rönte öfver allt den varmaste sympati och erkänsla. Leksakerna må gärna vara illa åtgångna, en mängd händer äro genast villiga att nödortfeliggen reparera dem; litet hvarstades finnas så t. ex. små snickarverkstäder.

De hem och föreningar, med hvilka jag hunnit sätta mig i förbindelse och som på

förhand sända den gifmilda allmänheten ett innerligt tack — äro Eugeniahemmet, Norrbacka, Föreningen för sinnesslöa barns vård, Norrtullsgatan 16, Stockholms stadsmissions barnhem, Norrtullsgatan 20, och Malmqvistska barnuppföstringsanstalten, Torkellnutssonsgatan 22. Dessutom finnas ju många andra dylika välgörenhetsanstalter, hvilkas namn och adresser man på kalender-afdelningen under rubriken »Välgörenhetsinrättningar» lätt finner i Stockholms adresskalender.

Stockholms stadsmissions barnhem har enligt föreståndarens upplysning just aldrig gynnats med leksaksgåfvor, härpå tyckes ingen ha tänkt, därför äro sådana så mycket välkomnare.

Skall den ödmjuka bön, som nu höjts och som, ännu outtalad, svärfvar på tusentals barns läppar, blifva en »ropandes röst i öknen»? Omöjligt! tror för sin del

Erny.

På Haga.

Af Ina Stockenstränd.

*Hvad gudomlig lust att röna
Inom en så ljuftig park.**

Luftigt, hvitt och deliciöst, en riktig rococojuvel, lyser Haga slott i morgonsolen. Det mångbesjungna står där bortglömdt och öfvergifvet i sin vårliga infattning af blommande hägg och lind. En vindil bryter Brunnsvikens fosforescerande yta, och vågor-na smyga sig upp mot stranden.

Det hviskar och susar i vassen. Hör:

*Opp, Amaryllis! Vakna, min lilla,
Vädret är stilla
Luften sval.
Vakna, Amaryllis, lilla, vakna:
Låt mig ej ditt glada sällskap sakna.*

*Låt oss fara till det lilla grundet,
Eller dit bort till det gröna sundet.***

Solen stiger högre, parkens åldriga almar skänka en ljuftig svalka. En slingrande gångstig leder in uti skogen, den tysta, ensliga skogen, som hört Bellman sjunga, Schröderheim skämta och det glada hofvet hviska *des persiflages*. Gräset är mjukt och lent; det är som att hvila på en blomstermatta. Gullvifvor, konvaljer och styfmorsblommor lysa inne i snåren, träden stå höga, ranka och kraftiga som i urskogen, ett källsprång glider sakta fram mellan lingonrefvor och mossiga stenar; förbi tufvor och trädrötter banar den sig väg till skogens mest dolda gömslen, där Pan håller sitt hof.

Är det vattnets porlande som höres, eller är det en låt utaf flöjter och zitrör?

Hvila vid denna källa

*Ljuftigt där löfven susa.
I svarta hvirflar, grå och ljusa,
Träden en skugga krusa,
Inunder skyars fläkt och drag****

Aftonen sänker sig ned öfver skogen; den sjunkande solen målar himlen i guld och aska. Det är redan skymning i de långa, kungliga alléerna. Åter skymtar slottet fram, täckt och ljust, kringskuggadt af lindarnas höga kronor. Från viken höras lätta årslag, kristallklart skratt och bortdöende

* Bellman.
** Bellman.
*** Bellman.

rop. Det prasslar under träden; genom dunklet skymta underliga skuggor. Är det den uppstigande aftondimman, som tecknar sig mot bosquén, eller är det en skönhet från en förgången tid, som lutar sig ned öfver källan, speglade sin fågning i dess brutna yta, en Sophie Fersen eller Ulla Höpken?

Hvem har icke en afton på Haga dröjt vid minnet af Gustaf den tredjes glimrande och tankeväckande tidehvarf, med dess tillspetsade epikurism och finslipade andliga bildning; hvem har icke i inbillningen sett det gustavianska hofvet vandra fram öfver dessa sammetsmjuka gräsmattor med sina gammaldags stela blomsterrabatter och klippa häckar, längs dessa ståtliga alléer, där mellan träden skymta oändliga perspektiv af arkadiska ängar, leende vikar och idealiska stränder! Långa tåg af praktfulla och fångslande syner draga förbi. Det är damer från ett fantastiskt kärlekshof, uppvaktade af pager och unga krigare; där är den lysande konungen, denne Proteus, hvilken uppväckte den djupaste kärlek och det lidelsefullaste hat, omgifven af sina mignoner, som hviskande likna honom vid Augustus, vid solen, ja, vid själfva den olympiske—Essen, Armfelt, Munck, alla de som önska

*att vara skuggan af sin konung
och mönstret uti modets värld,
att tänka blomster, tala hovning
och lysa som en himmelsfärd.**

Där är fru Schröderheim med ett uddigt epigram på de satiriskt krökta läpparne, — den modiga, som ensam vågade att säga härskaren sanningen, att bemöta honom som människa; där är Bellman med Anakreons blick under de penslade bryn, Fersen, den sköne, och de odödliga gracerna: Augusta, Ulla och Lovisa.

*Hvad tjusning att dem se!
Så lekande, behagliga och tåcka.***

Och Malla Rudenschöld, hon med en drottningens hållning, en gudinnas gång och en gudinnas privilegier att bryta mot de dödliges lagar. Med pudrade lockar, i sidenrober och högklackade skor trippa de fram under trädens mörka löfhalv, då och då glimtar en ädelsten — lyser ett kvinnoöga.

C'est l'age rococo, séduisant et délicat! Lenngrens, Leopolds och Kellgrens lysande tidehvarf, de sirliga frasernas, de utsökta laternas, det fina vettets tidehvarf, då modet doldes under skämt och löje, då man vågade lifvet för kung och fädernesland, eller för en kapris, med samma öfverlägsna sorglöshet, då *bel air* gällde mer än mynt i fickan, och då snillet beskyddades af de höge.

Det skymmer mer och mer, parken inhöljes i dunkel, men majaftonens trolska stämning vill ej vika. Vid horisonten födes en sällsamt strålande glans, och upp ur glansen stiger nymånens spetsiga horn— en skära af diamant. Viken häfver sig plötsligt, oroligt smekande under månens hemlighetsfulla makt; fantastiskt lysande strålar leka utefter vattenytan. Månljusets kyliga prakt ger åt parken en ny och oförliknelig skönhet. Allt insvepes i denna hvita, underbara glans, hvilken kommer gräs och blommor att lysa som beströdda med rimfrost och luften att dallra af myriader ljusatomer.

* Kellgren.
** Kellgren.

Som framtröladt af älfvehänder, för att dölja en majnatts kärlekslycka, står slottet där vid den vassbevuxna stranden, minnande om den praktälskande konungen, hvars konstskapande lust och skönhetskänsla gåfvo sig uttryck i sådana älskvärda nycker som det intagande Haga.

Vårstök.

II.

I vindar, garderober och skåp.

Vid rengöring i sofrummen vädras, piskas och sopas sängbottnar, sofforna ställas uppslagna och sängkläderna utsättas för så mycket luft och sol som möjligt, hvilket sedermera ofta upprepas eller ständigt bör ske på soliga dagar, då och då, året om. Garderoberna tömmas, hyllor och hörn torkas med fuktiga trasor, så att intet damm kvarligger åt mal och mott för att där bygga och bo. När träverket och golvet äro väl torra inflyttas kläderna, ej förr.

Rum och lådor i lavoarer, kommoder, tvättstall och nattduksbord i sofrummen skuras, och där lösa bleckrum för tvättporslinet förekomma, tvättas hvarje sådan fördjupning och torkas.

Rullgardinerna nedfällas samt borstas och dammtorkas å ömse sidor

Fönstertvättning bör aldrig försiggå, medan solen ligger på fönstren, ty glaset blir då flammigt och mångskiftande.

Vid garderobstäddning, vår och höst, gör en matmoder klokt i att vara närvarande. Många saker, hon nästan glömt, komma då fram och kunna finna sin användning. Så mycket som möjligt är bäst att afskilja sådant, som ej vidare kommer att nyttjas. Allt som man ej har omedelbart bruk för och dock likväl ej vill ge eller kasta bort, bör skyddas mot mal genom att noga sammanvikas och göras paket af, som hvart och ett förses med en vidfäst lapp, som anger hvad paketet innehåller. Skall man bo på landet och ej valt ett alltför fashionabelt grannskap, är det bra att taga med sig och nöta på gamla saker, som ännu äro i brukbart skick, men blifvit undanlagda och undanskymda af nya plagg och nu komma i åtanka igen, då de tagas ur garderoben. Varma koftor och schalar, »herrns» gamla vinteröfverrock för kalla roddturer eller ruskiga dagar och andra sådana plagg är ej skäl att öfverlagadt göra sig af med eller låta förfaras, ty bor man om somrarn på landet, är det till stor nytta att ha med sig en del äldre kläder, som man ej behöfver vara rädd om.

På streck på gården upphängas vinterplagg, garderobernas innehåll och sängkläder, täcken och filter för att luftas och göras damfria. Man har då ett stadigt sämre bord, hvarpå plaggen utbredas, medan de borstas och sedermera hopläggas och med ordning nedläggas i klädkorgar för att bäras upp till sina respektive förvaringsrum.

När allt är vädradt och luftadt, yllegardiner, dukar och vinterplagg, lägges allt mycket slätt och jämnt tillhoppa med iakttagande af släta linier, fason, rynkor och veck. Yllegardiner läggas midt uti, längs efter först och sedan i jämna delar, och dukar och filter och dylikt sammalunda.

Till förvaringsrum är bäst, ifall ej stora rymliga kistor finnas, att skaffa simpla, vanliga trälådor med passande lock, som böra förses med gångjärn, haspe och märla. Så reder man till ett vanligt hvetmjölsklister och kläder hela lären inuti med dubbla lager tidningspapper och tillser noga att inga hål uppstå i hörnen; locket invändigt beklädes likaledes med tidningar. Trycksvärtan är ej malen i smaken, och tryckt papper tjänar fördensull som skydd mot mal. Som malmedel framhållas olikartade ämnen, kamfer i bitar, inlindade i gamla linnelappar är ett godt medel. Malpapper äfven. Naftalin har en för många vidrig lukt och förpestar luften för kringboende, ty så väl från öfver som bredvid liggande våningars garderober intränger den skarpa naftalinlukten och gör sig obehagligt känd af grannarne. Gardiner och dylikt läggas ned i lären och kamferpaket stoppas ned här och hvar. Rent linne lägges omkring och ofvanpå, och locket tillslutes, hvarefter låset tilläses.

Innan den dagen kommer, att man ämnar börja bära upp mattpapp och lägga undan vintersakerna, bör storstädning försiggå af vinden, sopning och damning och ordnande af allt däruppe,

så att när de rena, vädrade sakerna föras dit upp, det är rent och putsadt till deras emottagande.

Det är många saker, som man på våren tänker sig »till hösten» böra undergå någon ändring, komplettering eller som ett eller annat bör företagas med. Sådana artiklar böra läggas så, att de äro lätt åtkomliga och kunna framtagas, utan att man behöfver plocka upp allt från boten. Mycket systematiska människor anteckna skriftligt sig till minnes dylika förestående och nödvändiga reparationer och mönstringar, för att vara säkra om att ha dem gjorda i tid och innan handtverkarne äro allt för mycket öfverlupna med arbete till följd af våningsbyten och ordnande af rum litet hvarstades.

Skåp och skänkar hållas naturligtvis städade och prydliga året om, men en generaldamning böra äfven de underkastas och på samma gång en inventering.

Duktyg och sänglinne böra ej få ligga år efter år, utan att begagnas. Linne blir mera hållbart, om det får en tvätt då och då. Om linne blifvit mycket gulnadt genom långvarig liggning på skåphyllan, kan man låta det undergå en behandling, genom att under en kvarts timme koka det i en lösning gjord af $\frac{1}{2}$ kg. silkestvål, som, sönderskuren i fina skifvor, lägges i 7 à 8 liter mjölk i en kittel, som sättes på elden och får koka. När tvålen är fullkomligt upplöst, ilägges linnet och får, såsom redan är sagdt, koka under en kvarts timme. Sedan tvättas det i såplödder och sköljes i tvänne rena vatten, hvarefter det lätt blånas (om man så vill) i ett tredje. Den lycklige ägaren af en gräsvall kan bleka sitt linneförråd genom att rätt och slätt skölja upp det i såplödder och lägga ut det ett par tre dagar på gräset; det tvättas därpå samt sköljes och klappas i rent vatten och får torka i vanlig ordning, då det blir vackert och hvitt och behagligt.

Om under servering kaffe och te spillas på duken, bli däraf mycket svårt uttagliga fläckar. Tar man genast och doppar fläcken i en blandning, gjord af kokande vatten, socker och grädd, och därefter sköljer i rent vatten, så går en sådan fläck bort i nästa tvätt.

Lamporna komma mindre i bruk med vårens ljusa kvällar, och de skola nu rengöras och undanställas. Slipade kupor bli rena och klara, om de bestrykas med i vatten upplöst malen krita, som får intorka, och sedermera rengöras kuporna på vanligt sätt. Brännarne rengöras med sodalut; vill man taga vara på veckarne, kunna de rengöras med ättika och torkas. Alla de särskilda delarne och glasen inlindas i papper och ställas på högsta hyllor i skåp eller garderob eller hvar helst för dem kan beredas plats under den tiden dagsljuset gör deras bruk öfverflödigt.

Så småningom, allt eftersom våren framskrider och sommaren nalkas, kan man ställa undan af rummens prydnadsföremål. På så sätt får man litet hvila från damning och utrymme för Floras vackra barn, som gläda oss i sommertid, och det blir mera som en särskild vintertrefnad sedan att plocka fram ur skåpen de små prydnads-sakerna igen och göra våra rum så behagliga vi kunna för den långa mörka tiden, då vi ha att söka trefnaden uteslutande inom hus och att öka den genom konstlade medel.

Bell.

Sekelslutets pingst.

Då vardt plötsligt ett dån från himlen såsom af ett framfarande häftigt väder. Och dem syntes såsom tungor af eld, hvilka fördelade sig. Apostlagärningarna.

Hvilken tung och kvalmig dag!
Jorden suckar, människan lider
Under bröbekymrens strider
Och materiens lumpna lag.
Gatubuller, marknadsvoimnel,
Säljarns rop och köparns prut,
Krämarstrid, som ej tar slut.
Ångmaskiner, plumpt robusta,
Stampa, gnissla, fräsa, pusta;
Knappt en fläk af vårljus himmel
Skönjes mellan murars rader,
Mellan svartnade fasader.
Redan töcknig atmosfär
Tjock af stenkolsröken är.

Spörjer du, hvi denna bild jag målar
Utan luft och utan solens strålar,
Svarar jag: den innebär
Korteligen tidens karaktär.

Men en hop, som i Jerusalem,
Där brutalt man korsfäst idealen,
Vilsekommen är och utan hem,
Samlas nu i stillhet uti salen
I det fjärrbelägna, tysta hus
Långt från industrialismens brus,
Där de hoppfullt vid hvarandras sida
På Messiasrikets ankomst bida.

Då — man vet ej hvar det kommer från —
Hörs i tidens atmosfär ett dån.

Det är ej larmet af maskiner,
Ej sorlet från suiken krämarhop,
Ej hungrande skarors förbannelserop,
Ej slafpiskans ljud, som kvisslar och kviner,
Ej skrålet från rusiga dryckeslag,
Ej körer till smutsiga lustars behag.

Satt du en skymningsstund vid hafvets strand,
När solen doppade sin röda skifva
I djupblå våg vid horisontens rand,
Och märkte lätta moln på fästet drifva,
Då hörde du helt visst där utefrån,
Där oceanens bölja evigt rullar,
Ett obeskrifligt majestätiskt dån,
Som genljöd mellan skär och berg och kullar.
Det tränger som en evighetens röst
Med helig rysning in uti ditt bröst,
Ditt väsen skälfter vid dess djupa maning
Som för en dunkel öfverjordisk aning.

Så märkes pingstens under utaf dem,
Som kommit samman i Jerusalem,
Där evighetens tanke korsfäst blifvit
Och släktet idealens dödsdom skrifvit.

I första stund när detta dånnet ljud,
Hvem anade att anden däri bodde?
Ty såväl åldringar som unga trodde,
Att anden var i tidevarvet död.
Men så kom tecknet: himlatungors lågor,
Och inför dem förstummas alla frågor,
Och intet nytt bevis man längre kväfer
Därpå att anden än i släktet lefver.

Lyss! Hör du ej, hur skalder åter sjunga
Om mänsklighetens vår den evigt unga,
Om kärlek, obesmittad, oskuldsvren,
Som vi trott död och graflagd langesen?
Den sången sjunges blott af andens tunga.
I diktens lund, där idogt arbetsfolk
Med analysens yxa röjde vägen
Och diktarn, för problemdäbatt benägen,
Lärd trädde fram som en tendensens tolk,
Där susar som en värfläkt anden åter,
Och glädjen barnsligt ler och sorgen gråter
En mänsklig tår, igenom hvilken lyser
Det hopp, som innerst hvarje hjärta lyser.

Och vetenskapen, förr så stolt och dryg
Och egoistiskt oigenomtränglig,
Som kabalistiskt verkat uti smyg,
För massans fikna blickar otillgänglig —
I hennes väsen lifvets pulsar slå,
Välsignande i världen vill hon gå,
Af kärleksanden genombäfvad verka
För det som brödräkanslans band kan stärka,
Och som ett vänligt sunnelags symbol
Hon valt att tala folkets tungomål.

Ja, uti själfva industriens hallar,
Där mödans barn i hopplös trældom gå,
En majestätisk andestämna skallar,
Som sotig arbetshord till högtid kallar,
Till Fridag under himmelen den blå,
Till sång och dans och barnasinnets lekar
På soligt fält och under kullens ekar,
Där fången, lössläppt ur sin trånga bur,
Skall finna än sin mänskliga natur.

Hör! Öfver världens vida arbetsfält
Den blida helgsmålsringning släktet manar
Till tystnad efter hvardagsgnabb och kält,
Till tro på sällhet, som dess hjärta anar.
Ett mäktigt väder öfver jorden far,
Och kärleksanden bor däri och sänker
Sig öfver allt, som lif och anda har,
Som känner, älskar, anar eller tänker.
Han fyller upp natur och konst och form,
Han stillar hjärtekalens strid och storm,
Han breder öfver dunkel framtid hopp,
Ty mänsklighetens pingstdag har gått opp.

Theodor Lindblom.

Att blifva sjuksköterska.

En praktisk vägledning för unga kvinnor vid
valet af lefnadsbana.

På uppdrag af Idun utarbetad af Fru Brita.

(Forts. och slut.)

Diakonissanstaltens verksamhet sträcker sig ju vidare än till blott sjukvård, och lifvet inom densamma skiljer sig i hög grad från det inom sjukhusen. Men till en diakonissas utbildning hör äfven en kurs i sjukvård, och de, som önska och hafva särskilda anlag för denna gren af diakonissverksamheten, få efter slutad utbildning företrädesvis ägna sig åt sjuksköterskans kall. Några ord om förhållandena vid diakonissanstalten kunna ju därför här vara på sin plats. Först må dock anmärkas, att den, som vill blifva diakonissa, bör noga hafva gjort sig reda för hvad detta innebär, för grundtanken i diakonissverksamheten, dess mål och mening, hvilket ligger utom denna uppsats att utreda. Diakonissverksamheten hvilat ju på religiös grund och är nära förbunden med kyrkan, i det att dess egentliga mål är utöfvandet af församlingsdiakoni. I följd af detta råder en så starkt utpräglad religiös åskådning inom anstalten, att utan full öfverensstämmelse i detta fall ingen bör tänka på att inträda vid densamma.

Det första året af den blifvande diakonissans vistelse vid anstalten hetes hon »stå på förprof» och har efter det årets slut full frihet att lämna anstalten, om hon så önskar. Vill hon däremot kvarstanna, få profsyster och diakonissor yttra sig om hennes lämplighet, och utfalla deras vitsord gynsamt, upptages hon till s. k. profsyster. I och med detta träder hon i ett närmare förhållande till anstalten, men pröfvande står hon ännu i förhållande till anstalten och anstalten till henne under 2—3 år. Profsystemet bär en dräkt, som endast med afseende på mössan skiljer sig från diakonissans, i det att dennas mössa knytes med band under hakan, under det profsystemens saknar dessa. Inga löften förekomma vid profsysterupptagningen. Under det hon »stått på förprof» har hon hunnit genomgå en del af allt det, hvori den blifvande diakonissan öfvas och undervisas, och hvilket nog är nödvändigt för henne att vara hemma i, då hon sedan skickas ut till barnhem, fattighus, eller i allmänhet bland hjälpbehöfvande. Så får hon genomgå kurser på vissa månader i köket, tvättstugan, bakstugan, passa upp i matsalen, sy i syrummet, biträda i skrifrummet m. m. Ofta har äfven kursen i sjukvård redan då fått genomgå, ehuru den äfven ofta förläggas till det första profsysteråret.

Denna kurs upptager 6—8 månader och genomgås vid Diakonissanstaltens sjukhus, som numera rymmer omkr. 40 patienter, har egen öfver- och underläkare, och där nyinredt, tidsenligt operationsrum samt kirurgisk poliklinik finnas. Då sjukhuset är så litet, måste ju mycket te sig annorlunda än hvad fallet är på de större sjukhusen, en så stor mångfald af olika sjukdomsfall kan ej förekomma m. m., men hvad som brister i detta hänseende uppväges fullt ut af de rikare tillfällen, som erbjudas sig för sjukhusets båda läkare, föreståndarinna och öfversköterska att direkt och mera personligt handleda de unga eleverna. Möjligen förekomma mera s. k. grofsysslor här än vid de öfriga sjukhusens elevkurser, men en

Profver å

* Klädningstyger *
jämte Modeplanscher sändas gratis.

Rekvitioner, öfverstigande kr.
20, fraktfritt till järnvägs- och
ångbåtsstationer.

Oscar Jacobsson
27 Drottninggatan, Sthlm.

sjuksköterska får ju i allmänhet aldrig dra sig för dylika.

Utom de redan nämnda kurserna skola profsyrstrarna genomgå en undervisningskurs på 6 à 7 månader med omkr. 40 timmar i veckan, och där undervisning meddelas i vanliga skolämnen samt i ämnen, som afse katekesen, diakonissverksamheten och sjukvården. I lektionerna i dessa tre sistnämnda ämnen måste alla profsyrstrar deltaga, från de öfriga befrias de, som hafva genomgått elementarskolan.

Till profsyrstrarnas utbildning hör äfven att under vissa månader tjänstgöra vid anstaltens barnhem, skyddshem, hem för obotligt sjuka, hushållsskola m. m.

Redan under denna tid får hon äfven tjänstgöra i sjukvård ute vid de större sjukhusen i landet, då så påfordras. Har hon nu vistats i anstaltens tjänst 2 à 3 år, gäller det, om hon är värdig att upptagas till diakonissa, hvarom alla förutvarande diakonissor yttra sig. För dem, som då få de flesta rösterna, sker diakonissupptagningen i sammanhang med årsfesten i maj månad, hvarvid löften afläggas att tjäna inom anstalten, att tjäna församlingen och sina medsystrar och detta i nära anslutning till vår lutherska kyrka, i ett kyrkligt sinne. Diakonissan tjänstgör sedan dels inom, men till största delen utom anstalten på den plats, dit hon af föreståndaren sändes, ofta i sjukvård, men äfven ofta å barnhem, fattighus m. m. eller som församlingsdiakonissa.

Anmälan till inträde vid Diakonissanstalten göres hos dess föreståndare, doktor Bring, eller dess husmoder, fröken Clara Eckerström. Ingen afgift erlägges för kursen i vanliga fall, och fritt vivre, läkarevård, medicin, tvätt och belysning erhållas. Såsom profsyster uppbäres dessutom kontant 60 kr. årligen, och såsom diakonissa 100—150 kr.

Unga flickor, som vilja öftva sig i husliga sysslor och äfven genomgå en kurs i sjukvård, mottagas i mån af utrymme, mot en afgift af 50 kr. i månaden, då inackordering med ensamt rum önskas, och 30 kr. då rummet delas, samt mot förbindelse att stanna ett år.

* * *

De fordringar, som ställas på sjuksköterskor i allmänhet, utom den rent personliga vården om patienten, äro: att punktligt ställa sig vederbörande läkares föreskrifter till efterriktelse, att endast i nödfall utan läkares föreskrifter vidtaga några anordningar med afseende å sjukas behandling och, när sådant funnits nödvändigt, utan dröjsmål underrätta läkaren därom, att med ömhet och tålmod vårda de sjuka och angående dessas och deras omgifnings enskilda förhållanden iakttaga samvetsgrann tystlåtenhet, att bädda och hålla sjukrummet dammfritt, luftadt och rent.

I privatvård äro hennes rättigheter att, då hon vakat två nätter, sofva ostörd den tredje, att hvila ett par timmar efter hvarje vaknatt samt hafva någon timme hvar dag ledig för att hämta frisk luft.

Och så till sist en önskan om kraft och mod för alla dem, hvilka ämna inträda i sjuksköterskans kanske många gånger tunga kall, hvilket dock, om det rätt uppfattas, låter hjärtat förblifva ungt och varmt, och där det bästa inom kvinnonaturen kommer till sin rätt och utvecklas.

Från Iduns läsekrets.

Friskare vind!

Det är delvis sunda tankar, som läsas i Iduns 18:de nummer för i år under ofvanstående rubrik. Den lilla uppsatsen är undertecknad »en kvinna», och det medgifvandet göres gärna, att det må vara en tänkande kvinna, erfaren och bepröfvad. Men det erforderliga djupet saknas där — med förlof sagdt. Mig synes uppsatsen gifva några råd blott att under för handen varande förhållanden uppföra sig på ett visst sätt. Ja, min ärade kvinna, gif råd åt den eldiga fålen, som frustande sätter öfver stängsel och inhägnad, gif råd åt stormens vinge att icke susa så förskräckligt, säg åt vreda böljor att icke torna sig så skummiga och vreda, hota med er lilla fina hand att blixten — hvad hjälper allt detta? Det påminner om, återigen får jag bedja om ursäkt för min ohöflighet, vatten på gåsen, olja på elden. Men hör då hvilka förnuftiga ord, den vackra och kloka munnen talar: »Det vare långt ifrån mig att försvara »flirt» och kurtis (nej, hela uppsatsen talar ju däremot!), men jag menar att ungdomen bör stålsätta sig en smula och stärka sin karaktär. Det behöfver verkligen blåsa upp en friskare vind i det kamratliga umgänget könen emellan, så att det där sjukliga känslösvallet må lämna rum för ett sundare och hurtigare samlif . . .» Hvem igenkänner icke här de där goda råden, det där: »Gör icke så mera», utan att den förmanande borttager orsaken till gärningen, det där — bildligt taladt — skolmästaraktiga, Don Quixoteska farandet emot väderkvarnar, dem ingen kan hindra, ty det är visserligen döden. Och hvem vill fatta naturkraften i dess gång och säga: »stopp!» Han kommer att likna den mjölaren, som af djärfhet och olyckshändelse följde med kvarvingen till väders, kom hufvudstupa ned och bröt nacken. Ack, huru många ord, huru många goda förmaningar och råd, huru många tillrop: »Gör icke så, handla icke så mera!» hafva icke gjort sammalunda.

Ju friskare vind det blåser, dess häftigare går kvarnen, dess farligare blifver det för den trotsande; ju friskare vinden är, des högre gå de djupa böljor — kalla dem gärna för svall, känslösvall, men sjukliga äro de icke, såvida icke deras sammansättning är — här skriver icke min penna ordet. Jag vill icke, att vår ungdom, när den är fri och glad och oskyldig, klandras. Jag tadlar icke dess sammanvaro, äfven om den medför älskvärdigt svammel och »begeistring» och ett eldfångadt gnistrande och sprakande. Kanske äro vi, när allt kommer fram, af en mening; men jag tror, att saken bör ses ur olika synpunkter. Min tanke är den: inskränk icke ungdomens frihet genom råd, som verka motsatsen af hvad äsyftas! Hvem känner icke, att naturkrafterna kunna tämjas genom ett förnuftigt handlande. Men detta handlande skall från första början vara ett försiktigt och förnuftigt.

Flirt eller en brottslig kurtis — ett bekymmerfullt ämne och många mödrars hjärtasorg — är en af det kultiverade lifvets svartaste skuggsidor. Det är en utväxt af en murken stam. Det är ett gående i skefvere riktning af något redan skeft. Och hvad är det som borde rättas? Förhållandet emellan man och kvinna i allmänhet. Ty såsom förhållandet nu är, kan, enligt hvad statistiken bevisar, ingen ämbetsman eller i allmänhet de, hvilka räknas till de förmånare och »firtens» värld, ingå äktenskap, förrän håret är borta, vadera diminutiya, lifskraften i aftagande.

I flirten eller kurtisen, i balens berusning eller societetens förfining, tager mannen en ersättning för hvad han förlorat i äktenskapet; och kvinnan — sammalunda.

Tag bort orsaken, verkan försvinner! Det var ett bevingadt ord i forntiden. Det gäller ännu. Till dess sålunda en reformering i antydda afseende inträffar, skall oskicket flirt fortfora: det är att jämföra vid elektricitetens urladdning i blixten. Må det blott icke nedslå, krossa och förbränna för många offer! Den »friskare vind», som skall jaga de farliga ovädersmolnen bort, heter familjen — den kristliga familjen.

— heim.

Hvari ligger felet?

»En olycklig kvinna» och »En kvinna» hafva yttrat sig uti Idun om »flirtationens» följder och båda hafva, från en sida sedt, säkerligen rätt:

»lekande» med känslor vållar ofta missförstånd, hvilka lätt nog blifva till sorg, som bringar olycka.

Men, nu först ett par frågor: har den s. k. flirtationen i sig själaf så mycken ofärd, så mycket fördömligt som det stundom synes, eller beror icke detta snarare på, huru den upptages?

Vore det önskvärdt, rätt och naturligt, att de unga af båda könen bemötte hvarandra kallt, främmande, misstänksamt? Ungdomens tid är ju glädjens, det lekande nöjets, stundens fröjd. Skall då denna, som aldrig återkommer, som tyckes vara en människas rättighet att njuta, förkvävas — dö? Nej, säga hvad man vill, det okonstlade, glada lifvet mellan flickor och ynglingar kan snarare blifva till ömsesidig nytta än tvärtom; därunder röjas goda eller sämre egenskaper, de senare korrigeras, individen förbättras genom jämförelser och exempel; allas ofullkomlighet framstår äfven och lär, att öfverseende dock alltid i någon mån behöfves, är en skyldighet inbördes. Hvad som verkligen behöfves är »en friskare vind» och så att denna icke motarbetas af romanläsning. Just denna sistnämnda är det, som framkallar det »sjukliga känslösvallet», synnerligast hos flickan, och så länge romanläsning får såsom hittills fortgå, blir hon en lekboll — icke för flirtation, utan genom sina kärleksfantasier. I sina manliga bekantskaper ser hon då idel romanhjältar och tror sig snart finna *idealet* bland desse, samt att äktenskapet är en lustgård, där icke en atom af sund realism får rum.

Och äfven om hon förenas med detta ideal — huru sällan uppfyller det hennes förväntan i framtiden! Det vore för mycket begärdt af mannen att han skulle spela romanhjärte i hela sitt lif! Här af så mycket olyckligt äktenskap, så många skilsmässor Därför, mödrar, afhållen edra döttrar från all rafflande, svärmisk lektyr, och uppfostran dem under syn på verkligheten sådan den är och i all tid förblir, ty dess lagar låta sig icke ostraffadt öfverträdas.

Inga Schenfelt.

Mera verklig söndagshvila!

ett ord till husmödrar m. fl!

I vår katekes står: »Tänk på, att du helgar hvilodagen!» Om Israels barn står det, att de under vandringen i öknen på dagen före sabbaten insamlades sin mat, manna, för sabbatsdagen — detta enligt Guds egen anordning. Borde ej vi följa exemplet? Borde ej vi »tänka» på sabbatsdagen, ej blott i den meningen, att vi bereda oss att helga och på kristligt sätt fira den, utan äfven så, att vi i det, som rör de alldagliga, nödvändiga göromålen, bereda oss till söndagen, så att det på den dagen blir så litet arbete som möjligt? Skullen ej I, husmödrar, kunna ställa det så, att det på söndagen blir så litet matlagning som möjligt, på förhand tillreda så mycket möjligt af af maten och på förhand göra *alla* uppköp till söndagen, så att söndagshandel i högsta möjliga grad undvekes? Tänken på tjänarne, att de måtte få ledighet och hvila och tillfälle att besöka gudstjänsten! Tänken på, hvilken betydelse det har, att tjänarne, för att ej tala om familjens alla medlemmar, få intryck och känsla af verklig sabbatshvila i hemmet! Och vore det ej ett önskningsmål, att i butikerna härskade söndagsstillhet, så att de, som där tjäna, finge ledighet och hvila? Detta skulle kunna så småningom ernås, ifall ingen besökte butiker på söndagen. En gifven följd af denna söndagshvila är, att bjudningar och kalas på hvilodagen bannlysas, därest ej tvingande nödvändighet förefinnes. Jag klandrar visst icke, att någon nära vän på söndagen tillbringar aftonen i en familj; för många är ju detta en väl behöflig vederkvickelse, ja, t. o. m. räddning från dåligt sällskap, men för en sådan vän behöfver det ej bli mera arbete med maten. Och när det i en familj af en eller annan anledning måste bjudas främmande på söndagen, borde detta alltid bestämmas på förhand och förberedelserna göras före hvilodagen. Jag tviflar visst icke på, att i många hem sådan verklig söndagshvila råder och man på förhand »tänker» på söndagen, men jag tror, att mycket ännu återstår i många hem. Låt oss på fullt allvar, så godt vi kunna, söka göra söndagen till hvad den är ämnad att vara i rent lekamligt hänseende: en hvilodag! Är ej det att eftersträfvast?

M. G.

Begär hos Eder specerist i Stockholm och de flesta landsortsstäder

Å Grafström & C:is Angrosta de Kaffe OBS!

Endast i förseglade paket.
Hushållskaffe å 1,25 pr paket å ½ kg.
Fint kaffe å 1,50 »
Finaste kaffe å 2,— »

Ensamma kvinnors hem:

En viktig bostadsfråga

Skulle ej några byggmästare i hufvudstaden, efter fru Whitlocks exempel, vilja uppföra hus med lägenheter af ett rum och kök, två rum och kök samt ett rum med spiselkök, endast afsedda till bostad åt fruntimmer af den så kallade ståndsklassen och i miniatyr försedda med alla till en större våning hörande bekvämligheter, såsom tambur, garderober, skafferi m. m. dyl.? De hus, som fru Whitlock uppfört för dylikt ändamål, äro i hög grad eftersökta och räcka på långt när ej till åt alla, som önska komma dit.

Det är mången gång rätt svårt för fruntimmer att veta, hvar man skall vända sig just för att få hyra 1 à 2 rum. I de stora eleganta husen finnas knappt dylika lägenheter. I de stora huskasererna, afsedda för arbetare och mindre bemedlade, kan grannskapet mången gång blifva besvärligt nog. Vore därför i vissa kvarter eller vid vissa gator hus för ifrågavarande ändamål uppförda, visste man, hvar man kunde få hyra, hvarigenom allt onödigt sökande blefve besparadt.

På samma gång vunnas äfven för byggmästaren den fördelen att han på förhand hade klart för sig, hvarifrån han kunde påräkna sina hyresgäster. Då här i Stockholm finnas hundratals ensamma fruntimmer, som lefva af sin lön eller af en liten pension eller ränta, och som ej högre skulle önska än att få hyra en dylik bostad, skulle ganska många sådana hus utan risk för byggmästaren kunna uppföras. De blifvande hyresgästerna blefve nog mycket punktliga i afseende på hyrans erläggande och äfven synnerligt aktsamma om rummen samt skulle hålla husen i dess helhet mera fina, än hvad som kan vara händelsen, då största delen af hyresgästerna består af arbetarefamiljer, i de flesta fall med stora skaror af barn, som stoja i trappor och portgångar samt förstöra och osnygga allt hvad de komma öfver.

Dylika hus kunna nog ligga i flere stadsdelar, men kanske bäst i Vasastaden, där fru Whitlocks äro belägna och där hyran kanske blefve något billigare än på Östermalm och där det äfven vore tystare än på andra ställen. Kunde de vetta mot solsida, vore så mycket bättre då äldre personer vanligen äro mycket frusna. Af detta skäl föreslås platsen vid Odengatan såsom bäst passande, ty dels finge man fri utsikt och dels går spårvägen alldeles förbi porten, en god sak för dem, som ej orka gå långa vägar, och bäst af allt är, att läget är så synnerligen friskt och sundt.

Men huru skall ett så beskaffadt önskemål kunna realiseras? På mångahanda sätt, men kanske bäst genom att bilda några byggnadsbolag eller bostadsföreningar.

Ville några af hufvudstadens många framstående och rika fruar taga saken om hand för att skaffa trefliga bostäder åt deras under mera enkla lefnadsförhållanden lefvande medsystrar, vore nog framgången gifven.

Det är ju ej fråga om att kostnadsfritt upplåta rum åt obemediade människor, utan att få gånge hyror af personer, som väl kunna betala dem, men som ofta hafva svårt att skaffa sig lämplig bostad. Af sådana skäl skulle dylika hus till och med kunna blifva en mycket god affär. Ett enkelrum af ifrågavarande beskaffenhet bör kunna betinga 200 kr. i hyra pr. år, kanske ännu mera, om läget är vackert, alltså ett hus med 40 eldstäder betydde här 40 boningsrum, d. v. s. 8,000 kr. pr. år. Då hvarje eldstad bör kunna mycket solidt göras färdig för 2,000 kr. kan ett hus med 40 eldstäder byggas för 80,000 kr. samt lämna 8,000 kr. i säkra hyror af säkra och stadigvarande hyresgäster.

Hvar och en, som intresserar sig för saken, bedes härmed vänligen att i sin mån bidraga till frågans lösning. Det finnes ju i Stockholm så många högt begäfvade och ädla kvinnor, som nog kunna finna bot för saken.

f. d. Lärarinna

Extra biträde.

Skiss från Sabbatsbergs sjukhus.

»Anna! kom genast och hjälp till att bära här,» ljöd syster Teklas gälla röst.

Jag skyndade dit, men förekoms af en annan tjänande syster.

Det var mig dock så kärt att få vara till hjälp, men hur jag än vände mig, för henne gjorde jag mig alltid omöjlig. Och ändå var mig syster Tekla så kär. Det gjorde mig så ondt, när jag visste, att alla patienter afskydde henne för hennes kärftva, kalla sätt. Jag visste ju, att hennes hjärta var både varmt och kärleksfullt, fastän hon ej ägde förmåga att visa det.

Hennes mössa var så bländande hvit, aldrig ett enda veck tillskrynkladt, och Gud vet, om någonsin hennes vackra mörka hår behöft att kammats, ty natt som dag var hon oföränderligt densamma. Alltid samma rena mössa och släta hår.

När jag gick genom sjuksalarne med mina handdukar och vattenfat, möttes jag alltid af längtande, kärleksfulla ögon: »Anna kom hit, innan syster Tekla kommer,» eller: »Anna, läs aftonbön med mig.» Och så godt jag kunde efterkom jag deras önskan.

Men vid en bädd stannade jag längre än vanligt. Det var hos en ung flicka, intagen på sjukhuset för något underlivslidande, som hon ådragit sig i följd af öfveranstängning. Jag minns så väl hennes ankomst till sjukhuset. Hennes tillgångar räckte ej till för enskildt rum, och hon led mera af att ligga på allmänt rum än af sin sjukdom. Hennes bön om att få begagna eget linne var rent af rörande, och till och med den sträfvande professorn lät henne i det närmaste få som hon ville.

Aldrig kom där någon till henne under mottagningstimmarne, men hennes vackra gråblå ögon hängde med lidelsefull längtan fast vid ingångsdörren, liksom om de väntat någon. En dag, sedan mottagningstiden var slut och jag burit kring maten åt de sjuka, gick jag fram till henne. Hon låg då vänd mot väggen och grät tyst och öfvergifvet.

»Hvad gråter ni för, Gärda?» var min första fråga, men en blick på hennes sjuktafa sade mig allt. Hon skulle dagen därpå undergå en svår operation.

»Tror Anna, att jag gråter öfver hvad professorn nyss sa? Nej! Men jag längtar efter mormor och Steffan.»

Jag kände ej hennes mormor eller bror, men jag kysste hennes små vackra händer, hennes skälfvande mun och klara ögon. På en gång kände jag hennes armar om min hals: »Anna, var hos mig i morgon, gå inte bort från mig.» Jag lofvade det och satt så kvar hos henne en lång stund.

På morgonen gjorde jag med tungt hjärta i ordning förberedelserna till operationen. När allt var i ordning, gick jag in till Gärda. Syster Tekla var där och talade sakta med henne.

På en vink af syster skulle jag just gå min väg, när Gärda ropade på mig. Återigen kände jag hennes armar om min hals, och hon lutade sitt stackars hufvud mot mitt bröst och grät. Då bad jag syster Tekla att få vara hos den sjuka, till dess operation var öfver. Det bifölls och Gärda tycktes lugnare.

Operationen var svår och ledde ej till önskad resultat. Men undergifven och tålig låg Gärda och väntade på döden. Ibland kom som ett sakta kvidande: »Mormor» eller också: »Steffan.»

Jag visste, att hon längtade, trånade efter dessa två. Men jag kände ej, hvem hon var, eller hur jag skulle skaffa rätt på dem. Jag var endast extra biträde och hade ingen rätt att utfråga henne.

Men en dag fick Gärda besök; det var en gammal förnäm dam och en ung man, några år äldre än Gärda. Det var hennes mormor och bror. Gärda flyttades samma dag i enskildt rum. Jag såg henne endast två gånger till och alltid i samma ställning med armarne omkring halsen på den gamla damen, som låg på knä vid hennes säng. Det gjorde mig så godt att veta, att hon nu ej längre behöfde längta efter »mormor», utan fick utandas sitt unga lif i de armar, som hon nog många gånger förr hvilat i och så lidelsefullt längtat efter i sjukdomens dagar.

Med stor högtidlighet blef sedan hennes lik afhämtadt från sjukhuset, men vi biträden sågo med tårfulla ögon efter hennes kista. Vi hade lärt älska henne för hennes egen skull. Vi visste aldrig, hvem hon var.

Lenja.

Ur notisboken.

Kronprinsessan och hennes söner väntas den 25 d:s till Kreuznach, dit äfven kronprinsen begifver sig efter kejsarkroningen i Moskva. Kronprinsessan anländer till Karlsruhe i fredags, mycket trött efter resan. Hon mottog på lördagen sina söner vid stationen.

Lady Hallés jubileum. Lady Vilma Neruda Hallé har under senaste lördagen på ett möte i Marlborough House erhållit ett silfverskrin, innehållande dels en lyckönskningsskrivelse, dels ett gåfvobref på en präktig villa i närheten af Venedig. Lady H. företager i denna vecka en resa till Italien och kommer till Sverige i juli, där hon bl. a. någon tid ämnar slå sig ned vid Saltsjöbaden.

»**Hemma i Jockmock**» är namnet på en väntad litterär nyhet, en skildring ur småstadslifvet af *Lovisa Petterkvist*, under hvilken signatur fru *Alfhild Agrell* för några år sedan gjorde lycka med de humoristiska skildringarna »I Stockholm» Det nya arbetet utkommer på Skoglunds förlag.

Teater och musik.

Kungl. operans festföreställning på 400:de årsdagen af Gustaf Vasas födelse var af särdeles anslående art. Efter ett par akter ur Naumanns något långtrådiga opera »Gustaf Vasa», i hvilken särskildt hr *Lundqvist* utmärkte sig i titelrollen, framställdes en serie tablåer och scener ur Gustaf Vasas saga, hvar till hr *Daniel Fallström* skrifvit en poetisk och på sina ställen särdeles högstämmd text samt hr *Andreas Hallén* komponerat en anslående och verkningsfull musik. Ur den senare vilja vi särskildt framhålla Margits vaggvisa i första tablån (förträffligt föredragen af fru *Linden*) och den präktiga marschen. Tablåerna, nio till antalet, voro ypperligt iscensatta. Mest tycktes de båda sista slå an, nämligen »Afskedet till riksens ständer» och »Gustavianska grafkoret i Upsala domkyrka», i hvilken senare tablå fru *Fahlman* som Svea på ett gripande sätt framsade Fallströms högstämmda hyllningsdikt. Gustaf Vasa framställdes i tablåerna af hr *Engelbrecht*.

— Fröken *Febéa Strakosch* började den 13 dennes ett gästspel å k. operan med utförandet af *Elsas* parti i »Lohengrin». Att den unga sängerskan ej förmådde förläna detta parti den rätta karaktären, torde ej kunna förnekas. Dylika uppgifter höra tydligen ej till hennes rätta område. Hvar hon däremot onekligen är hemma, det hade hon tillfälle att visa i fredags, då hon på ett alldeles förträffligt sätt utförde Santuzzas parti i »På Sicilien». I såväl sång som spel — särskildt i senare hänseendet — gaf hon en alldeles ypperlig bild af den älskande och svartsjuka italienska bondkvinnan. Fröken S. är företrädesvis dramatisk sängerska. Hvad rösten beträffar är det endast tonerna i det högre registret, som få någon varmare klang; det lägre registret är tämligen

svagt. Intonationen är ej alltid ren, och vibratet under stundom störande. Den yttre apparitionen är behaglig. Fröken S. är född här i Stockholm under ett föräldrarnes besök härstädes.

K. Dramatiska teaterns Gustaf-Vasaprogram har äfven det gjort en förtjänt framgång för flere fyllda hus. Här öppnades festföreställningen med orkesterns utförande af Foronis ståtliga marsche triumphale, hvarefter en stämmingsfull, af Frans Hedberg författad prolog, hvilken i väljudande verser återkallade den store konungens minne och bild, upplästes af hr Örtengren. Härpå vidtog uppförandet af samme författares för de äldre bland publiken välkända historiska skådespel »Dagen gryr».

I detta framställas som bekant åtskilliga tafel från de kritiska dagarna under Vesteråsriksdagen 1527, då konung Gustaf på grund af reformati- onsförslagens oblika upptagande från ständernas sida afsade sig kronan samt först efter upprepa- de budskickningar och böner efter ett par dagar återtog sammanna.

Åtskilliga af tidens intressantare personligheter passera här revy. Gustaf Vasas roll utfördes med god färg af hr *Skånberg* och vidare förtjäna att med beröm framhållas hr *Hillberg* och *Thegerströms* synnerligen väl stilerade återgifvande af biskop Brask och Thure Jönssons roller.

Arenateatern, som under denna sommarssö- song arbetar under direktör A. Ranfts spira, har äfven inledt sin kampanj med en Gustaf-Vasapjä, ett nytt skådespel i fyra akter af onämnd svensk författare, kalladt »Med Sveriges allmoge». Stycket, som spelar vid juletid 1520 i Mora samt några månader senare i Vesterås, behandlar, som redan af tids- och ortbestämningarna framgår, de förut så ofta både sceniskt och poetiskt framställda minnena från det fosterländska be- frielseverkets början. Förf. har därvid troget följt den historiska berättelsen och, bortsett från episoden om den kake skidlöparen och hans af fogden bortröfvade brud, i det närmaste nöjt sig med att helt enkelt dialogisera de välkända till- dragelserna.

Gustaf Vasas roll var anförtrödd åt hr de Wahl, som i fråga om såväl spel som maskering åstad- kom hvad rimligtvis kunde begäras. Öfriga vik- tigare roller gäfvos af hr *Justus Hagman* samt fröken *Gottschalk*.

Den af professor O. Byström arrangerade mu- siken, en julsång och en bröllopsmarsch, bidrog liksom de af hr Carl Grabow utförda dekorati- onerna att höja helverkan af skådespelet, hvares fosterländska anda tyckts vinna liflig genklang hos publiken.

Djurgårdsteatern som äfven i år innehafves af direktör Albert Ranft, öppnade sina portar i ons- dags med uppförandet af »Jorden rundt på 80 dagar».

Brudfärden.

Berättelse från Bohusläns skärgård

af Johannes Sundblad.

(Författarens sista, efterlämnade arbete.)

(Forts.)

»Ja, ja' minns de, å ser ja' inte galet, så å de di där, som ska genomgå profvet... Se där borte på broänden.»

»Jo, gu' å de inte så... Den å ju full me pojkbysningar... Se nu går di ner i båten... Ja' menar di å inte mer än fyra den här gången.»

»Minns inte skepparn, hur kapten i tuårsens rata' hela halftjoget... De å därför di inte vågar sej på't.»

Under det de sista orden vexlades, hade båten stött ut, medan en af de fyra pojkarne paddlade den öfver rännen ut mot briggen. Ett par minuter därefter hade de stött intill dansken.

»Ja så, I å här nu,» hälsade kaptenen, som själf stod vid fallrestrappan... »Inte mer

än fyra den här gången! Ja, de å alla re- dan två för mycke,» fortsatte han, under det de fyra aspiranterna med rappa tag äntra- de upp på däck... »Hva skulle i två vara att bjuda till med? Armar som strump- stickor, och riktiga mjölkfingar! Nej, kom tillbaka två år härefter, får vi se. Nu å det således bara er två det gäller. Låt mej nu se, att ni bägge inte skämmer ut gullholms- pojkarne! Du — pekande på Kalle — får äntra upp på stormasten och gå ner på focken, och du... Hva' heter du? Jaså, Börje, du ska' göra tvärtom... En kvart ha I på er... Se så... till väders me er!»

I ett huj voro de båda aspiranterne uppe i vanterna, och en half minut därefter satt Kalle i märsen och såg med försmädlig min- ned på medtäflaren, som ej hunnit längre än till fockran. Efter ett ögonblicks and- hämtning sprang han, vig som en ekorre, uppför stångvanten och var ögonblicket där- efter uppe vid bramsalningen, där han gaf sig så pass ro, att han kunde räcka lång näsa åt medtäflaren, som ändtligen hunnit upp till förstångvanten. Men nu fortsatte han sin luftfärd och hade två minuter där- efter huggit tag i kaltoppen, från hvilken ett lifligt hurrarop hördes. Detta besvara- des med två kraftiga sådana nedifrån däck- et, medan från stranklipporna sågos vift- ningar med hattar och hufvuddukar. Nu frade han sig ned på storbramsstaget och därpå till storbramsalningen. Här stanna- de han en minut, medan blickarne, ifrigt spejande, ilade mot land. På engång stan- nade de på en punkt. Ett ögonblick stod han orörlig, men började därpå lifligt vifta med sin blanklädershatt. Detta dock endast ett ögonblick, ty nu fortsatte han nedsti- gandet till förmärsrånocken, sprang, smidig som en katt, på rån till stängen... tog plats på eselhufvudet... gjorde med fram- sträckta armar ett språng till bardunen, på hvilken han gick ner i händerna och stod en minut senare på däck. »Hurrah, hurrah!» lät det från skansen... »Det var mig en tusan!... Den där gör narr af oss allihop,» mumlade styrmannen, inläggande en ny buss. Kaptenen, som med uret i hand tagit plats strax intill bardunen, utbrast förnöjd: »13 minuter 20 sekunder. Du är mig en baddare... Du har gått igenom profvet med glans... Här har du en slant som uppmuntran. Du är väl färdig att följa med? Packningen är väl snart gjord... Ja' kan tro det... Hör du, Börje, du; du heter ju så?» fortsatte han, vändande sig å det håll, hvarifrån en tung duns hör- des mot däck. »Du har glömt att ta dans- skorna på dej. Hur kunde du nånsin tänka på att »kampa» med den ekorren... En sådan satans padda! Nöj dej, du, att gå med som slabbekar! till Dovern... Till märsgast duger du inte... Farväl med er nu! I öfvermorgon *senast* ge vi oss i väg... Passa nu på du, som ska följa med.»

En minut därefter hade båten stött ut från briggen och paddlade sig på samma sätt som den kommit mot bryggan, från hvilken den utgått.

3.

Det var i kvällningen följande dag. På en klipphäll vid Gullholmens nordligaste udde med utsikt åt Skoftölandet hade de

* Den ringaste besättningskarlén på stor- sjöbåten.

båda fostersyskonen tagit plats. Det var sista dagen på många år Kalle tillbringade i hemmet. Morgonen därpå skulle han gå ombord och hade utsett denna plats för det sista afskedet. Annas ögon buro spår af tårar, medan fosterbrodrens spelade af mod och lefnadslust.

»I morgon bär de å, kan ja' tro. De blir väl inte för bättre?»

Flickan såg frågande på sitt sällskap.

»Ja, i morgon lättar gubben ankar; så å de sagdt, å de blir nog så... Ja' undrar just, hur den da'n ska se ut, då vi sitta här härnäst.»

»Bättre å undra, om den någonsin ska komma. Hälften å dom, som gått ut på långtur härifrån, har aldrig hörts å. De har mor sagt.»

»Ho pratar mycke breve munn ho, som inte å å rätta sej efter... Snack!... Du kan vara i Morlanda körgård förrän ja', om de å dej så förelagdt. Vi lefva, te vår dödsstunn å kommen, å den kan lika lätt möta mej i skvalpet på Ellös som midt ut- på hafvet. Dö ska vi ju alla, så de' å inte de', som oroar mej, men väl något annat...»

»Hva' kan de' vara?»

Flickan såg frågande på honom med sina stora, kloka ögon.

»Jo, de' rör Börje... Vi ha aldri' kun- nat me hvarandra, å nu har den här ner- näsa', han le' i går på »Fortuna», kommit te'. Ja' ser jämt hans onn'e ögon, som han satte i mej därute på briggen... Akta dej för honom, för *kan* han skada dej, så gör han de, om inte för annat, så för att han å ilsk på mej, begriper du. Gå aldri' i båt me honom å akta dej för te å möta honom utom fiskelaget... Men de va sant... Hvarför dröjde du så länge, inna du vifta åt mej me din hufveduk, som vi hade kommet öfverens om?»

»Jo, ja' hade glömt å hocke' de va': om ja skulle börja å svänga'n motsols* eller rättssols, å så... å så va ja så rädd, att di, som sto omkring, skulle komma me sitt vanli'a språk å därför så...»

»Hocket språk?» frågade gossen och såg skålmaktigt på flickan.

»Åh, de vet du nock!» svarade hon, rod- nande, i det hon lät blicken göra en tripp utåt Skoftölandet.

»Jaså, att vi skulle vara fästefolk... Nå, de ha vi *lekt*, se'n vi va en näfve höga, men på *allvar* å de för tidi't å tala om såna saker. Nej, ja' ska vara fri, å du ska vara fri, men ha vi samme taukar tie år härefter, då... då...»

»Va' de sant, att du fick en stor sölfver- peng, för att du va' så rask?» frågade An- na afbrytande. Det var tydligt, att ämnet plågade henne.

»Jo, lita på de... Här å han... Å han inte grann, så säj?»

Flickan tog myntet och vägde det i han- den... »Så mycke' penga' har ja' aldri ha'tt i mina händer... Du å, minsann, en lyckli' ost,» tyckte hon.

»Å nu ska du bli den lyckli'e osten... Ta' den, du, å köp e' kyrkeklänning åt dej... Du behöfver *väl* e' sann... Hva' nu då?... Ja' har ju inte bruk för'n... har ju' allt hva ja behöfver ombord... Se så!... Var inte barnslig' nu... Har du hjärta å neka mej de sista, ja' kanske be-

* Något som vändes mot solen, d. v. s. från väster till öster, det andra tvärtom.

många sorter. Försändes öfver hela riket. Begär priskurant.

SPISBRÖD,

C. W. SCHEUMACHER,
Kgl. hofleverantör. — 17 Norrlandsgatan 17, Stockholm.

fullt jämförliga med de engelska, fås hos de flesta specialhand- lare i hufvudstaden.

CAKES

Tandläkare dr Geo. Forssmans Tandpulver, två slag, Tandpasta, Tandtinktur
 nya preparat för tändernas vård.

gär å dej. Jaså, du vill inte . . . Nå så behåller ja den själf då.» Med dessa ord stack Kalle silfverstycket i fickan. Det låg något kallt i tonen.

»Käre, blif nu inte ond, för de ja' inte vill ta' ifrå dej di fattie styfra, som du vågat lifvet för; men här har ja' en annan peng, som ja' fått å dej, å den ska ja' behålla . . . Känner du inte igen'en? Du fick'en utå mor da'n efter du hoppa i dammen för att dra upp mej, fast du inte behöfde't . . . Se'n fick ja'n en gång utå dej.» Hon framräckte, under det hon talade, ett af Karl XII:s nödmynt, vid hvilket var fästad en snodd, för att hon skulle kunna bära det om halsen. Det var slaget 1718 och hade en af de olympiske i stämpeln. Kalle emotog myntet, såg litet på det och återlämnade det. Några minuters tystnad hade inträdt, hvarunder de båda unge sutto och sågo ut åt hafvet. En stund förgick så, men den bröts snart af Anna med ett:

»Skrifva ibland får du lof å göra, så att ja' teminstingen får veta, om du lever. De gör du ju? Tänk, hva' lyckli du ä' som själf kan göra de! Ja' får lof å lita Elsa te, så att du får veta, hur vi har't här hemma.»

»De hade du ej behöft be mig om . . . Ja' ska nog låta höra å mej . . . Ledsamt, att du ska behöfva anlita henne . . . Lita inte för mycke' på henne.»

»Du tror såll'es, att ho skulle kunna skriva annat än ja ber henne om? . . . Åh nej, åh nej!»

»Pass dej du! . . . Ho ä lika full å de som inte duger som nånsin Börje, å di skulle kunna koka ihop e' fasli' soppa . . .

Men nu får vi inte sitta här längre. Ja' får lof å höra efter, hur långt de ä kommet me mina skor; å oljerocken ska' skräddar'n sätta ett par knappa' i . . . Farväl sälle's! Men de va sant . . . De kan nog hitta på å hända, att vi inte ge oss å förr'n i öfvermorgon. Ja' tyckte de lät så på kocken, som ja' träffa för en stunn se'n. Blir de så, då träffas vi här i morro'n så dags, eller hva? . . . Nå, så gör vi de då. Farväl te dess!»

Med dessa ord och ett lätt handslag sprang Kalle ned till båten, som låg fastgjord vid foten af klippan. Ögonblicket därefter satt han vid årorna, och nu rodde han den med djupa tag in i den smala rännan, som skiljer Gullö och Herrmanö åt. Anna åter vände på en annan väg tillbaka till fiskeläget, som då för tiden ej sträckte sig så långt ut som i våra dagar — — — — —

Af det vid afskedet beramade mötet blef intet, ty redan följande morgon lättade briggen ankar och styrde till hafs. I fockmastvantet stod Kalle och vinkade med blanklädershatten. På klippan, där i våra dagar lotskuren ligger, hade Anna, viftande med sin röda duk, tagit plats. Kalle hade velat bespara dem båda plågan af något vidare afsked och hade därför förespeglat henne ännu ett möte, oaktadt han visste, att något sådant ej skulle bli utaf. Anna hade emellertid händelsevis fått höra, att briggen skulle gå till segels, och därför skyndat upp till berget för att därifrån få tillvifta honom sitt sista farväl.

Kalle fick ej länge stå kvar i vantet, utan fick snart händerna fulla på annat håll.

Honom förlorade sålunda flickan snart sikte af, men briggen följde hon med ögonen, tills han slutligen som en svart punkt sjönk ned i hafvet. Slutligen måste hon dock återvända till hemmet. I arken* fann hon dagen därpå specieriksdalern, som Kalle på något hemlighetsfullt sätt förstätt att praktisera dit; på hvad sätt fick hon aldrig veta. (Forts.)

* En i de gamla pigkistorna befintlig lådafdelning.

Med detta nummer

följer till Iduns alla prenumeranter n:r 1 af don nya tidningen »Turisten, illustrerad tidning för rese-, vandrings- och kurortslif». Vi bedja våra läsarinor taga noga del af innehållet i denna tidning och äfven visa den för sina manliga anförvanter. Säkerligen skall den intressera såväl Eder som dem. Prenumeration torde ske oförtöfvadt, om alla nummer skola kunna erhållas.

Innehållsförteckning:

Välkommen hem, vår hvita Drott! Af Johan Nordling. (Med porträtt af h. m:t konung Oscar II.) — Barnaglädje; också en välgörenhetsfråga, af Ermy. — På Haga; af Ina Stockenstrand. — Vårstök II: I vindar, garderob och skåp; af Bell. — Sekelslutets pingst; poem af Theodor Lindblom. Att blifva sjuksköterska; en praktisk vägledning för unga kvinnor vid valet af lefnadsbana af Fru Brita. (Forts. o. slut.) — Från Iduns läsekrets: Friskare vind! Af —heim. — Hvari ligger telet; af Inga Schenfeldt. — Mera verklig söndagshvila; af M. G. — Ensamma kvinnors hem; en viktig bostadsfråga af f. d. Lärarinna. — Extra biträde; skiss från Sabbatsbergs sjukhus, af Lenja. — Ur notisboken. — Teater och musik. — Brudfärden; berättelse från Bohusläns skärgård af Johannes Sundblad. (Forts.) — Tidsfördrif.

Tidsfördrif.

Redigeras af Sophie Linge.

Bidrag mottagas med tacksamhet.

Charad.

(Sann händelse.)

En svensk minister, minns jag rätt,
i Polen, —
Nej, hos den ryska kejsarinnan; —
ja,
För henne ville han mitt hela ha,
Det bästa af det slag som görs i
Smålen.
Men af hans penna, då han det för-
skref,
Borttappades mitt andra ur hans
bref.
Så kom mitt första fram med stru-
ken krage,
Peruk, som bruktes då, och fyllig
mage,
Ty fet var han beställd. Och fast
han blef
Först med förundran hälsad, sen med
löje,
Var dock hans lycka i detsamma
gjord.
Ministern, i hvars hus han, till hans
nöje,
Lät höra sig, för honom skref ett
ord,
Som gjorde, att han snart fick eget
bord,
Där, ibland annat, att med gäster
dela
Ej sagnades mitt stora, runda, hela.

Vokalförändringsgåta.

Med a — plus e — jag en vätska är,
Men ock en fisk bland de många;
Med endast e är jag barnen kär,
Helst under aftnarne långa;

Med i du skyr mig — mest för min
köld —
Men ger mig blommor med fulla
händer;
Med ö jag skyddas af dubbel sköld,
Men träffas dock utaf — dina tänder.
S. L.

Anagram.

- 1) En maning till hvar läckergom, Ifall hans tallrik ej är tom.
- 2) Ju mera du af henne får, Dess bättre, sägs det, att dig går. Ju mera du af henne ger, Dess mindre du af henne ser.
- 3) Igenom öknarna han far, Förtorkadt spår han lämnar kvar.
J. S.

Paragram.

Om nedanstående ord utbytas med andra ord af närsläktad eller motsatt betydelse, så erhållas åtta nya ord, hvilkas begynnelsebokstäfver bilda namnet på en svensk författare.

- 1) Hem — by.
- 2) vin — ejder
- 3) gran — fattig.
- 4) svek — kall.
- 5) på — vi — en.
- 6) svensk — haf.
- 7) björk — klok.
- 8) dikt — is.

Beda.

Urgåta.

Urtaflans siffror skola utbytas mot bokstäfver.
I, II, III: en ö, II, III, IV: en fågel, II, III, IV, V: immaterielt, IV, V, VI: någonting sönderstyckadt, V, VI, VII: vattendrag, VII, VIII, IX: verb betecknande framåtskridande, VII, VIII, IX, X: husgeråd, VIII, IX, X: lever i det fria, VIII, IX,

Ordspråksgåta.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
*															*
	*														*
		*										*			
			*								*				
				*						*					
					*					*					
						*	*	*	*						

- 1) Dålig egenskap, 2) fritrafvare, 3) godt om i Norrland, 4) fiske, 5) kallblodigt djur, 6) socken i Jämtland, 7) en otillräknelig, 8) andeväsen, 9) månad, 10) till befästning hörande, 11) ö i Mälaren, 12) arfvode, 13) sjötur, 14) maträtt, 15) musikterm, 16) djur af kattsläktet.
- Äro orden rätt funna, så bilda de bokstäfver, hvilka infalla i de med stjärnor utmärkta rutorna, ett bekant ordspråk.

E. O. N.

X, XI, XII: flere af samma sort, XI, XII: mått, I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII: bakverk.

Länkgåta.

- 1—2) Man kan i ungdomsvåren.
- 1—3) Ju ensamt kort ej är.
- 1—4) Är för barnåren.
- 2—3) Helt stolt sin krona bär.
- 2—4) Spar på trötta benen.
- 3—5) För trassel enkom gjord.
- 3—6) Ett snillrikt snitt i stenen.
- 4—7) Ett känt hebreiskt ord.
- 5—7) Till hinder åt dig sändt.
- 6—7) För enfald allmänt känt.

Pirfvel.

Ordgåta.

Begynnelser och slutbokstäfverna bilda namnen på tvänne i Sveriges historia samtida stormän.

Orden äro:

- 1) Bemärkt general i Rysslands senaste historia, 2) gammalt svenskt adelsnamn, 3) svenskt aristokratnamn, 4) stad i Persien, 5) berg i norra Afrika, 6) en hufvudbonad, 7) besökt turistort i Italien, 8) flod i norra Amerika, 9) obehagliga djur, 10) världsstad, 11) mytologisk gudinna.

Lösningar.

Logogrifyn: Gråsparf, fars, graf, gås, asp, får, så, fråga, arg, år, fara, grå, sår, såg, gap, spåra, spår, gas, far, arf spar, åra, gå, få, går, sära, rå, spå, rår, as, rar, säpa, ras, ås, af, på, ar, par, rår, råga.

Aritmoremet: Stjärnfäll, stjärna, tjära, järn, ärna, jäst, stjåla, själ, fält, stall, sål.

Bland nu befintliga Cacaosorter intages säkert förnämsta platsen af HULTMANS CACAO

Redan 1888 intygade prof. Joh. Lang i Lund, att Hultmans Cacao var fullt lika med van Houtens Cacao. Hultmans Cacao kan således varm rekommenderas till hvarje hasmoder.